

Lo que diu la Unió Republicana

—No s' amohini, don Nicolau, que d' esquivar aquests burinots ja me 'n cuidaré jo.

ULLADA POLÍTICA

El debat sobre 'ls tractats de comers, en quant à fixar las verdaderas facultats legals del govern d'entaular tractes ab las nacions extranjerias, estava pendent de lo que declararia en Moret. Aquest senyor, essent president del Consell de ministres, s'havia compromés á no rebassar may en semblants cassos la segona columna del aranzel, sense la previa autorisació de las Corts. Li calia, donchs, sostener la seva paraula; pero com de ferho hauríat creat al actual ministeri una situació impossible, declarar que de lo dit no hi havia res, y no'n vulguin més de aplausos desde's banches de la marjoria. De manera que ab una informalitat sense nom se va congraciar ab els seus corregionalists, posantse en condicions, si's fà precis, de tornar á presidir el ministeri y seguir governant ab el concurs de las Corts actuals, á las quals mesos enrera tractava de desoldre.

Així, per una cábala política, se justifica la dictadura econòmica del govern, posantse en perill una cosa tan sagrada com els interessos de tots els que treballan y produeixen.

Y lo mes bonich es que'l mateix Moret que á la política sacrificava fins la seva formalitat d'home, se queixa dels que converteixen en politicas las qüestions econòmicas. [No pot arribar mes enllá de la despensari del gran sofista!

Dos diputats catalans de la majoria, 'ls Srs. Sala y Roig y Bergadá sentitose molestatas per las paraulas de'n Moret, no pogueren menos d'expresar el seu disgust. El Sr. Sala'doná de baixa en las filas del partit. També, encare que no tan categoricament, feu lo mateix el Sr. Roig; pero mes tardiu que s'ha repensat. Tant se val!

Com els conservadors esperavan que las cosas s'envergessin per aprofitarse'n, se desistí de presentar una proposició que alguns diputats tenian preparada, aplastantse així el tornar á tractar del assumto pera cada cas particular que's presenta á las Corts, de manera que per cada tractat de comers que se sometiá l'aprobació del Parlament, hi hauria una batalla.

La interpellació sobre la Lley de Jurisdiccions ha sigut un gran èxit pels diputats de Solidaritat catalana.

En lloc apart ens ocupem del assumto.

Y ha comensat el debat polític. L'inaugurá 'l Sr. Azcárate ab un notable discurs, al que seguirán molts altres, evidenciantse una vegada més—n'estém segurs—la irremediable impotencia dels partits monárquics.

Ni's liberals ni's conservadors poden sortir de la fanguera. Si ells son las dos úniques rodas del carro del Estat, se pot ben dir qu'estan tan descompostas que no tenen adop possible, y's pot ben afirmar per consegüent que'l carro del Estat no pot anar ni ab rodas.

El rey, en tant, se troba á Málaga, dedicantse á cassar perdius.

Respecte del seu viatge s'han fet conjecturas que sorprendràn á tothom si prenen realitat. Se diu que no será un acte de pur cumpliment la visita que ha de fer á una poderosa esquadra inglesa y una excursion a Gibraltar que té preparada.

¿Qué resultará de tot lo que's diu? Prompte ho veurem... com també s'veurà sens dubte, qu'Espanya's regeix per una Constitució... y en últim terme qu'Espanya es dels espanyolets.

PEP BULLANGA

La primera victoria

As reclamacions formuladas pel poble catalá en l'Aplech de la Protesta acaban de rebre una part de satisfacció. Tot anirà venint si Solidaritat catalana no desdeix.

A Madrid s'havia tramat la conjura de la indiferència y 'l silenci. El notable discurs del Sr. Junoy fou rebut glacialment pels diputats de la majoria y per la premsa de las rotativas, y ab unes quantas insípidas xarigotas del ministro de Gracia y Justicia. Torná á la carga'l digne diputat per Barcelona pronunciant una rectificació enèrgica, valenta, severa, digna de ser esculpida en letres d'or, y tot cambià. Molts dels diputats de la majoria començaren á avergonyirse de la situació que se 'ls ha creat ab la ditzosa Lley de Jurisdiccions: el general Luque's veié á sobre'l perill del inevitable coteig que s'anava á fer entre la lenitatem observada ab els autors dels fets del 25 de novembre y l'extremat rigor empleat ab els demés que han sigut víctimas de aquella Lley, y á n'en Romanones se li gelaren las gossasses en els llabios.

El cop estava donat. Y per acabar de rematxar el clau parlaren seguidament ab certera intenció 'ls diputats Srs. Salvatella y Albó y Martí, lo mateix que'l Sr. Rusiñol, qui en breus paraulas posá de relleu la soletat, el desamparo complert en que's troba avuy la monarquia á Catalunya. Ben bé ho coneixen y ho senten els representants dels partits monárquics que s'han quedat aquí sense forsa, sense elements, sense un amich, en divorci complert y definitiu ab el país.

Per últim el Sr. Salmerón, en paraules tan breus com inspirades, apoyá una proposició denenant l'amnistia general com á base de concordia y de pau, y com á satisfacció de justicia. La petició, ab la forma admirable que fou feta, produí un efecte inmenso.

El govern acceptá'l compromís de decretarla á la major brevetat. No li fou convenient confessar la seva derrota; pero no pogué dissimular qu'estava rendit y domenyat.

Aquest resultat Libertador proclama una vegada més el vigor y l'eficacia de Solidaritat catalana, de aquest gran moviment de tot un poble que cada dia's fará respectar més, per venirse apoyant en la ràh y en la justicia. Res hem tingut de donarli al govern, pero qu'ell ens concedí una part important de lo que li demanava. Lo que resta á conseguir, ó sigui la derogació de una Lley tan injusta, vindrá inevitablement, dat que no hem de contentarnos ab l'almoina de la promesa de que's deixarà en desús. Energias y perseverancia 'ns sobran per alcanser que desaparegui... y alló que'l poble vulgui, alló serà.

Sense alardejar de vanaglorias que á res condurífan, y que desdiríen ab la serietat y l'enteresa de l'ànima catalana, anirémen serenament fins al cap-de-vall, estretament units ab el poble.

Y així com avuy felicitíem als dignes representants de Solidaritat en el Congrés per la gran victoria conseguida, demá 'ns felicitarem á nosaltres mateixos per haver expulsat de la terra catalana 'ls últims restos de las oligarquias, del caciquisme y dels seus descastats auxiliars.

Serenitat... Pit y avant!

P. K.

L'actitud del avestrús

S'ha tancat instantáneamente l'aixeta grossa dels insults, dels improperis y de las bravatas... Ja's pot parlar de la Casa del Pueblo, sense por: ja no son inviolables aquell temple ni l'ídol que s'hi alberga.

Publicarem dissapte passat un article plé de datos auténtichs y dels quals se'n deduixen cárrecs gravíssims. Enumeraven un cùmulo inmens de informalitats legals. Excitavam á que's fés la llum, en nom de un gran número de interessats que han aportat á la empresa sumas de major ó menor quantia, y en nom, sobre tot, del interés moral del partit de Unió Republicana. Tot Barcelona s'ha ocupat aquests días ab verdader afany de un assumto tan important, y que tan justament preocupa á l'opinió pública.

L'article aparesqué dissapte. Escribim aquestas ratllas el dijous, y ab tot y'l temps transcorregut, no ha vingut fins era la resposta... ni la promesa de donarla algún dia ab major espay.

¿Qu'es aixó? ¿Qué vol dir aixó? ¿Qué significa aixó?

Senzillament: que l'àliga imperial que amenassa va tot bitxo vivent ab el bech obert y las urpias á punt de fer presa s'ha transformat en un ridícul avestrús.

Asseguran que l'avestrús, quan se veu perseguit y encalcat d'aprop, se para en sech y amaga'l cap sota de l'ala, fentse així l'ilusió de que's seu perseguidors, no vejents ell, han desaprescut.

Nosaltres no som cruels, no ns volém ensenyantar ab el fugitiu. Pero com no està bé per ell, ni per ningú que continuihi en una actitud tan poc ayrosa, avants de seguir endavant en la nostra empresa, li hauríem de dir ab tot el carinyo de que som capassos:—Vaja, home, que no n'hi ha per tant, treu el cap de sota l'ala, y parla!

P. DEL O.

Fracassos y més fracassos

UN VATICINI

Suposo que 'ls que van assegurar que passaven de 20,000 els ciutadans assistents als famosos meetings de marras, haurán rectificat els comptes, considerant que no hi ha res al mon pitjor qu'enganyar-se un á sí mateix ab l'afany d'enganyar als altres.

Es molt singular lo ocorregut. La missió de pujar-se á las barbas de'n Salmerón va ser confiada als menors d'edat que redactan La Rebeldía. En quant á El Progreso, directament, no s'hi va voler embolicar. Se limità sols a donarlos ayre, mentres en Lerroux, desde Madrid, esperava l'èxit, sens perjudici de recomendarlos públicament que respectassin al jefe. Valdría la pena de saber lo que 'ls hi deya reservadament. Perque aqueixa política de duplicitat ha sigut sempre la seva predilecta, ab tot y haver sigut també la que li ha costat majors fracassos.

* *

Y l'èxit ja's va veure: sigué despampanant. Que ho digui sino la ressenya dels meetings que publicà El Progreso, ab l'extracte dels discursos contra'n Salmerón pronunciats pels grans oradors del pilot. Que ho digui sino l'anunci de resolucions successives que havien de acabar de una vegada ab la representació de Barcelona que tan indignament ostentan els Srs. Salmerón, Junoy y Pi y Sunyer, pel crim imperdonable de haverse adherit á Solidaritat catalana, contrariant la declaració pontificia fulminada desde 'l soli pel Papa Alejandro IX, que la taxà de inmoral.

Perque, al igual que las comedias, la destitució dels diputats republicans solidaris havia de tenir tres actes.

Acte primer: Ecls 14 meetings del dia 31 de octubre.

Acte segon: La reunio de la Junta municipal per autorizar els acorts dels meetings de la impotencia.

Acte tercer y últim: La sanció popular á las decisiones de la Junta municipal realisada en un meeting monstrós reunit á las Arenas y destinat á eclipsar a l'Aplech de la Protesta.

De aquests tres actes no més se'n ha representat un: els meetings del 31 de octubre, els dels 20,000 assistents, els meetings de la impotencia.

Respecte á la reunio de la Junta municipal, se convocà; pero se suspengué, é pretext del enterro del Sr. Juli—com si no hi hagués hagut cap més hora oportuna pera celebrarla;—pero en realitat no exposar-se á un gran fracàs ó una inevitable descomposició de aquell organisme, que ja va convertintse també en la Junta de la impotencia, desde que 'l seu actual president la maneja.

Y en quant al meeting monstrós de las Arenas, per això s'ha deixat corre, y no per por de que ningú anés á perturbarlo, sino senzillament perque allí 'ls assistents se veuen y's contan.

Total: un nou fracàs.

* *

Es molt sensible que 'ls esforços que hauríen d'emplearse en donar forsa, vigor y respectabilitat al partit de Unió republicana, s'esmessen exclusivamente en provocar la seva descomposició... sempre á benefici dels partits monárquics que tenen posades totes las seves esperances en l'impotenciador.

Per fortuna tothom el coneix ja... y la inmensa majoria dels republicans se'n apartan ab ben justificada repugnancia. Ningú que no estigué cego pot prestar-se á fer el joch del tremendo revolucionari amich del general Luque, autor de la lley de jurisdiccions, y del terrible anti-dinàstich amich també de El Imparcial, que pochs días enrera, com si s'inté d'ab en Lerroux, se queixava jell, el períod monárquic per excelencial de que 'l Sr. Salmerón, al ferse solidari, hagués dividit al partit republicà de Barcelona.

Y quí es que pugui vacilar un instant entre l'or del ilustre republicà, modelo de saber, d'austeritat, d'honor y consecuència, y 'l double de un aventurer vulgar, qu'enseña'l llautó per tot arreu?

Ningú absolutament. Tant se valdrà dir que 'l partit republicà s'havia tornat boig.

Nosaltres varem declarar que 'ns separavam d'ell, convencuts com estavam de la seva ineptitud, creient que no servia pera jefe del partit republicà de Barcelona. Y ara veiem que tampoc serveix per cap-de-colla de una dissidència. Ecls mateixos que s'han deixat embaucar per les seves arrogancies insensatas, ho hendirán que reconeixer á las seves expons.

Com sigui que subjecta sempre totes las seves solucions políticas al seu mesquí interés personal, de aquí 'ls seus continuats fracassos. No dona un pas que no ensopogui, ni té una ensopegada que no caygui.

Sense presumir de profetas, podem vanagloriar avuy de que s'ha anat cumplint tot lo que teníam vaticinat. Bé podrém permetre's, donchs, una nova profecia.

Més aviat o més tard deuria procedir a unas eleccions de Diputats a Corts. La situació del actual Parlament es insostenible, y res tindrà d'extrany que á l'horra menos pensada's decretés la seva disolució. Donchs quan el poble barceloní sigui cridat a acudir de nou als comicis, tinguir per segur que 'l que avuy s'atreveix á desautorizar als digneis diputats per Barcelona Srs. Salmerón, Junoy y Pi y Sunyer, perque ab alta previsió política y seguint els impulsos del seu cor han engranat ab el poderós moviment de Solidaritat catalana; tinguir per segur que 'l que continuihi en una actitud tan poc ayrosa, avants de seguir endavant en la nostra empresa, li hauríem de dir ab tot el carinyo de que som capassos:—Vaja, home, que no n'hi ha per tant, treu el cap de sota l'ala, y parla!

No ha de sortir ni per minoria.

Ho tenim previst y així ho vaticiném desd'ara. Y així no li costarà res á Solidaritat catalana. El mateix suicida farà tota la feyna.

P. K.

La gran farsa

OSALTRES, anti-clericals empoderats y incorregibles; nosaltres que, per evitar disgustos y conflictes, voldríem que 'ls actes del culte estiguessin rellegats al recinte dels respectius temples, tal com se fa en molts pobles ahont viuen separadas las Iglesies del Estat; nosaltres que sobre aquest punt no podem ser sospitosos, de cap manera ens es possible abonar lo ocurregut diumenge en l'enterro del nostre estimat amich D. Lluís Juli y Casale.

Els ho vedan dos distintas consideracions.

Una d'elles de caràcter particular; l'altra de caràcter polític.

El Sr. Juli, en disposició testamentaria, havia confiat á la seva estimada esposa el cumpliment de tot lo relatiu al seu enterro. Així donchs, si aquesta senyora tingué per convenient disposar que l'enterro del seu volgut espòs fos catòlic, estava en el seu perdict dret, y ningú, sense cometre un atropello, podia oposars'hi. Així es inquestionable.

Un cas semblant al del Sr. Juli se presentà á Barcelona 35 anys enrera. La familia del diputat constituyent Sr. Joarizti, robat al carinyo del partit republicà radical per una mort prematura, disposà que sigués enterrat catòlicament. ¿Qué ferem els republicans? ¿Rebelarnos? ¿Alborotarnos? ¿Apoderarnos de un cadàver com de un trofeu? ¿Insultar el dolor de una família? Res de això.

Reunits en número considerable en la plasa de Catalunya y tan bon punt els ensotanats, acabada la seva feyna's retiraren, formarem correctament darrera del dol, y sense proferir un crit, molts de nosaltres ab llàgrimas als ulls, en imponent manifestació, arribarem al cementiri á pagar-li el darrer tribut. Així y sols així es com han de procedir els que tenen conciencia plena dels seus drets y saben respectar els agens pera poder exigir igual respecte als propis.

Baix son aspecte polítich resultan contraproducents actes com el del diumenge. Els enemics de la República'n voldrian un cada dia, per engreriarlo y ferlo valer en sus campanyas en contra del partit republicà, creant un estat de opinió advers al ingress de numerosas forces á la causa republicana. Perque dels infinitis que plens de bona voluntat y animats de un esperit sincerament liberal se'n venen á nosaltres, no serán pochs els que dirán:—Si això ha de ser la República, més val no acostar's-hi.

Y resultarà que 'ls que en sa ceguera y en sa inicultura haurán cregut al volta fer obra republicana y anti-clerical, en realitat l'haurán fet clericals y anti-republicana.

Per fortuna Barcelona sab distingir y no's troba ja en el cas de confondre á un partit serio y conscient, ab certs elements bulliciosos que no semblan tenir altra missió que la de comprometre'l y desacreditarlo.

* *

Un periódich, El Progreso, es l'únich que ha glorificat l'acte del diumenge, proclamantlo com una victoria seva y com un exemple práctic per seguir llytant en pró de la emancipació de la conciencia social. Aquestas son sus paraules.

Davant de aquest afany de insana populatxeria, se fá precis posar las cosas en son lloc degut. El Progreso no está autorisat ni tan sisquera pera recullir aquests troncos de col y teixir's una corona. Perque El Progreso, que l'dilluns acceptava tota la gloria de la barbabassuda del dia anterior, el diumenge anuncia sense protesta que l'enterro del Sr. Juli seria catòlic, y en la tercera plana del número del diumenge publicava la esquela mortuoria d'en Juli, encapsulada ab una gran creu, tal com se fa als difunts que pertanyen á la comuni

Es inútil que hi haja qui s'entretingui en exhumar textos vells de LA CAMPANA DE GRACIA encimàstichs del Sr. Lerroux. Tothom sab qu' en la època en que s'agueren escrits, l' home del auca no havia encare arrojado *las muletas*, ni havia escrit aquells deplorables articles: *Al pueblo y El alma en los labios*, ni s' havia dedicat com se dedica avuy á desbaratar al gran partit de Unió republicana de Barcelona.

Més que ningú hem sentit nosaltres mateixos haver tingut que cambiar l' encenser per las xurriacás.

La nostra conducta està suficientment explicada en la serie de articles que venim publicant y que no han sigut objecte fins ara de la més mínima impugnació.

Ben sabut es qu' en política LA CAMPANA DE GRACIA no s' ha casat mai ab cap persona; no s' casa més que ab les idees.

Y qui d' elles se divorcia's divorce de nosaltres.

El diputat Sala està dicidit: se separa de las filas ministerials y s' declara independent.

Confessém que no 'ns disgusta aquest rasgo de arrogància: per més que ja feya molt temps que l' havia de haver tingut. Perque 'ls governs monarquichs, als quals venia prestant el seu apoyo, eran la ruina de alguna cosa que val més que la industria llanera, avuy amenassada; eran la ruina del país.

Ara falta sols que l' Sr. Sala no s' detingui en el primer pas. No n' hi ha prou ab declararse independent; es precisa que s' declarí també anti-caciquista.

Y en aquest concepte deuria ser el primer en destruir l' odiós caciquisme patronal ensenyorit de la ciutat de Tarrasa, caciquisme apoyat per un somament de mes de 700 individus.

Si així no ho fá serà igual que no hagués fet res.

En el programa del nou govern francés, hi figura el següent extrém:

«Supressió dels Consells de guerra.»

Aquest propòsit ha sigut molt ben acullit en tot el país, inclus entre 'ls elements militars.

Perque en aquella felís República, l' poble y l' exèrcit estan perfectament entesos.

L' Assamblea de las Diputacions Provincials ha congregat á Barcelona un bon número de representants de casi totes aquestas corporacions d' Espanya. Encare que 'ls propòsits dels assambleistes se reduheixin á demanar al Estat una miqueta de descentralització administrativa, bó es que per aquí començin, que de unes coses ne venen les altres, y de l' aspiració descentralizadora ne surgirà l' autonòmia regional y municipal.

Part de això els representants de las Diputacions Provincials tindrán ocasió de conéixer á Barcelona, y una vegada la coneguin bé, reconeixerán la lligüitat de les seves aspiracions patrióticas.

Poch els ha de costar veure que aquí, millor que en el Madrid oficial, mirém ab desinterès y ab acert pel bé d' Espanya.

Dos nous centres de Unió Republicana y solidariat s' han instalat á Barcelona, de poches días ensá. Un d' ells á Gracia en el Teatro Modern, y l' altre en el Cafè Milà, Ronda de Sant Pau, 11.

Tots dos estan constituitos ab antichs y prestigiosos elements de tendencias radicalíssimas, que s' vegueren obligats á separarse dels centres que existien respectivament á Gracia y al Poble Sèch y als quals els havíen donat vida, per no prestar-se á rendir homenatge á certas imposicions personalistas que no tenen res de republicans.

Han fet foch nou y han fet bé. El foch de brasa cremerà sempre. El foch d' encenalls ben prompte s' extingirà.

Davant del Consell de guerra que vá condannar á mort á la jova matadora del general Minn:

—Vosaltres sabet ben bé que morireu com á xacals una vegada 'us veieu privats del vostres inhumans privilegis. Baixa la influencia de la persecució s' ha anat engrandint l' esperit revolucionari.

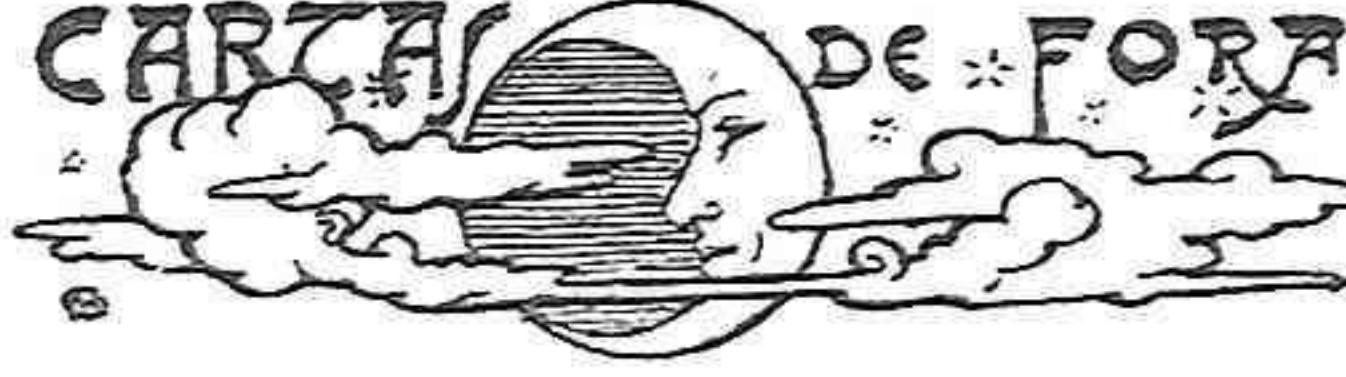
«El govern, tal com vosaltres l' enteneu, es sinó nim de píllatges, críms, incendis y degollinas. L' edifici autocràtic y burocràtic sola gràcies als actes de terrorisme s' manté en peu. Els analis de la història russa estan escrits ab sanch; mes avuy ja ningú es capás de detindre l' moviment nacional.

»Se que m' aneu á condemnar á mort, y sols un pensament alento: que 'ls meus conciudadans me perdonin per lo poch que he pogut fer. No 'ls puch donar mes que la vida; pero consti que moro plena de fé en que l' trono està pròxim á derumbarse, y en que l' sol radient de la llibertat brillarà sobre tota l' extensió de las planuras de la Russia.»

Així parlant las heroinas moscovitas.

En el Torrent de l' Olla, n.º 140 s' ha constituit la Federació de Societats liure pensadoras formada per algunes de les existents, ab arregllo a unes bases molt amplias que per falta d' espai ens veyem privats de reproduir.

Hora es ja de que tots els que tenen opinions contraries al predomini del clericalisme se solidarisin estretament per empêndre una acció energica y resolta en favor de l' emancipació del esperit humà.

MONISTROL DE MONTSERRAT, 30 de octubre

Tan ignocentona com era l' última carta d' aquesta viu insertada en LA CAMPANA y ja n' va treure de fogó als quatre lerrouixistes que aquí teníen. La carta y L' Aplec de la protesta 'ls ha determinat celebrar, segons m' acaben de dir, una funció de desagravis dedicada al seu ídol.

Se donarà fí á la solemnitat ab una palinodia tocada á quatre peus ab el corresponent coro de brams en que hi entraran paraulas tan poéticas com *renaucaus, cloacas, sape* y una pila de noms de cucss de femer de les que se'n serviran en el banquet ab el qual se donarà principi

á la revolució... de tripas. La professó s' ha acordat que anés per dintre. ¡Arriba, cartrón!

¿Qué més volia dir?... ¡Ah! Que l' Ajuntament ha fet tancar dues classes nocturnes que dirigían els obrers y que permet que les tabernas y cafés estiguin oberts hasta les tantas de la nit. Sense comentaris.

SALLEN, 6 de novembre

Tením un pastor místich que se la pensa totas per arreplegar *cumquibus*. No fa gaire días que 'ns convertí el corral dels llanuets en un teatre digno de figurar al Paralelo de Barcelona. No assistirem al espectacle per que no 'ns agredan las xavacanadas; no obstant, sabem que va fer un *lleno* y 'l negocí li sortí rodó.

Dugas manifestacions per cert ben diferents se troben el dia de Tots-Sants camí del cementiri: la dels lluirencs i la dels clergicals. L' una moguda per l' interès, qu' es l' únic regulador de la conciencia clerical; impulsada l' altra pel noble sentiment de germanor; l' una ostentant riques ensenyas y escampant notables plaenyeras á peu fixo; l' altre per únic emblem una modesta corona de flors, símbol de la que formaven els cors inspirats pel respecte y gratitud envers els homes que sobre sa tomba han deixat clavada la bandera del Lluirencisme. Dugas manifestacions de fins ben opositos. Donchs no fou això obstacle pera que cadascú exercís lluirenc el seu dret ni pera que els radicals se descubrisseren respetuosament al passar las ensenyas religiosas, donant un eloquient exemple de tolerància als que tenint per armas de combat l' insult y la calumnia y com é medi de l' ignorància, lluitan contra els que no combreguen ab les seves creencies.

Bravo, demòcrates sallentins! Així es com se honran y enalteixen las ideas y 's guanyan adeptes á la causa santa de la Llibertat.

ESPURNAS

Gos que lladras á la Lluna que impossible pel espay camina dia tras dia, i per qué la lladras, veyam?

Vanament te desconjuntas, aixordant als vienans, que al senti 'ls teus crits horribles creuen que qui sab qu' fas. Mentre tú, infelís, te cansas, el morro al ayre apuntat esbalotant el dol astre símbol de la santa pau, ell, seré, sense sentirte ni imaginari que aquí baix hi ha qui 'l lladra ple de rabia, continua pas á pas la seva marxa tranquila pels camps de la immensitat.

Gos que lladras á la Lluna —á la Lluna-Nicoleau— no ho veus que 'ls teus lladruchs cursis no hi arriban tan en dalt?

En vista de que 'ls moritos tornan á moure'ns rahóns, el Govern ha enviat al Africa un barco per feliç por.

Bo es que si se 'ns atrapella tragüen el Sant Cristo gros, pero 'no' s'era possible que en el fons del tot això hi hagués nò un moro tarumbara sinó un tudesch maliciós?

Senyors de Madrid, cuydado, molt cuidado ab aquest joch! Fa alguns anys varem jugarhi y 'saben? encare 'ns cou.

El gran Navarro-Reverter, l' hisendista de seca, diu que va á salvar l' Espanya.

—¿Qué fará?

Nada menos que 's proposa (figuris si gasta fums) suprimir la odiosa carga dela Consums.

—Y vosté creu que en efecte tindrà la satisfacció de veure com ho realisa?

—¡Ah! Això nò.

Una cosa es fer promesses, pera engatussá á la gent, y un' altra cosa es cumplirlas formalment.

Si ara jo m' trobés al puesto del Gobern, 'vàlgam Sant March! que prompte h' arreglaría això del terçé entorxat!

—Amics —dirà ab molts modos als tres senyors generals que á la quinta el sollicitan: ¿Pretenen vostés sumar un nou galó al uniforme?

Admirablement pensat: l' aspiració 'm sembla justa y no la vull desenyar.

Nò' un sol, á tots tres els dono el disputat entorxat y tots tres podrán llubirlo desde aquest mateix instant.

Això s' hi ha que avertilsh que aquest nou galó serà completament honorífich: res d' augment de paga, j'estan?

Hermós projecte el que 's tracta de fé aprobat als diputats per reformar el llas que lliga el Tresor Públic y 'l Banch!

Sota un pilot de retòrica que sols enganya als babus y ab la qual el brau Navarro daura ab més ó menos art la píldora financiera, en resum ve a proposar:

Que 'l Banch segueixi explotantnos ab tanta tranquilitat com ho ha vindut fent fins ara, y que 'ls ditxos mortals que d' ell son els accionistas pugün continuar cobrant els hermosos dividends que la nació 'la page en sanch.

Ceballers, altra vegada crech qu' es hora de cridar:

—Això no es el Banch d' Espanya!

—Això es la Espanya del Banch!

C. GUMA

LA VIDA Á RUSSIA

A LA ESTACIÓ

—¿A quin' hora surt el tren pera Moscou?

—A las quatre.

—Doneume un bitlet.

L' empleat li entrega, el bon rus se 'l fica á la butaca y, esperant l' hora de la sortida, 's posa á passar pel andén de l' estació.

De prompte arriba un gran personatge, alt, gros, cubert de pells y de superbia. Porta á la mà una petita maleta y sense dir res á ningú, s' installa en un cotxe reservat del tren que en aquell moment acaba de formar-se sota l' inmens tinglado.

El bon rus, que s' ha adonat de l' arribada del nou viatger, s' acosta á un empleat de la estació.

—¿Qui es aqueu fulano?

—El gran duch Aleix.

—Saben ahont va?

—A Moscou.

La cara del rus se queda groga com la cera. Sen-se vacilar un moment, corre al despaig de billets.

—Voldriau ferme'l favor de tornarme els quartos?

—¿Y aixó?

—No marxo.

—¿Per qué? ¿Qué us ha passat?

—A mí res; però...

—¿Qué hi ha? Digueu.

—Trobo que aquest tren es perillós. Forosament li ha de succeir alguna desgracia.

—¿Qué hi heu notat?

—Si no m' heu de comprometre...

El bon rus baixa la veu:

—El gran duch Aleix acaba de pujarhi.

—Teniu —fa l' encarregat del despaig tornantli els diners: —feu bé de no exposarlos.

AL MENJADOR DEL ZAR

L' emperador Nicolau acaba de sentar-se davant de la taula, ocupada per numerosos plats. Un pobre diable, criat de la cuyna, espera respectuosament á peu dret.

El zar agafa un plat y l' allarga al humil dependent.

—Té, menja una cullerada d' això, una sola.

—Senyor... tant honor!...

—Fes lo que 't dич y deixat de qüentos. Obeheix el pobre servidor y, mentres va menjant, el soberà l' examina amb atenció extremada.

—¡Res! —dium entre dents. Y li entrega un altre plat.

—Té, ara tasta aquest, no més una mica.

El pobre criat s' inclina... y menja.

—Proba aquest altre. Un sol tallet...

Acabada la operació, en Nicolau 's mira detingudament al extranyat lacayo.

—¿Qué t' sents?

—De què?

—Vull dir si se t' ha posat tot bé, si 't fa mal alguna cosa...

—No, senyor.

—Bastal! Refrat.

—Y 'l criat desapareix.

Per avuy —dium el zar al quedar sol —puch menjar tranquilament. Cap terrorista ha arribat á les meves paellas y cassolas. L' envenenament, si á cás, serà un altre dia.

AL DESPAIG DEL MINISTRE

—Senyor, parte de Varsovia.

—¿Qué diu?

—Que han assassinat al governador.

—N' hi enviaré un altre.

—Parte de Riga.

—¿Qué passa?

—Han assassinat al governador.

—Endavant!

—Parte de Odessa.

—¿Qué succeix?

jecte de algunes frases mortificants per part de un marit y muller. ¿Y no saben lo que succee? Que'l marit, al retirarse á casa seva, tot just havia passat el pedris de la porta, caygué mort en sech, víctima de una feridura. ¡Justo castigo á su perversidad!

Alguns periódichs catòlichs fan grans bocadas de aquest succés y fins s'atreveixen á atribuirlo á obra de miraclo.

Pero quién volen que 'ls digui! Al meu pobre modo d'entendre resulta un miracle completament al revés.

Perque així com Jesucrist ressuscitava als morts, l'Eminentíssim Cardenal Cassanyas mata als vius!

Se'n diu que 'l Sr. Pich (D. Joan) sigüe un dels que més s'esforçaren en violentar la voluntat de la senyora viuda del Sr. Juli y Casals.

L'entusiasme anti-clerical el Sr. Pich (D. Joan) ens sembla qu'era millor que l'hagües desplegat, prompte fará dos anys, quan l'enterro del seu pare, el nostre estimat amic D. Rossendo.

¿No saber qué va succeir en aquest entero? Ho aném á explicar.

Assistí al corteig fúnebre la comunitat en pes de las Gerónimes. Y aixó que'l difunt passava per lliure pensador. Y no's limità la comunitat á anar desde la casa mortuoria, carrer de la Riera Alta fins á la Parroquia, sino que desde la iglesia recorregué tot el carrer del Carme, la Rambla d'Estudis y la de Canaletas, fins á la entrada de la plaza de Catalunya. Bé pot donar compte de aquesta llarga caminada qu' aquestas ratllas escriu, que obligat á portar una de les cintas del atant sortí casi amohinat de tant sentir cantar el gori gori.

Deya tothom que aquell intempestiu alarde de religiositat reconeixia per causa única el desitj del Sr. Pich (D. Joan) de ferse ben veure de la gent á qui prestava els seus serveys com á electricista.

Pero nosaltres no ho creguerem així. Més inclinats ens sentirem á considerar que ho feu ab el finible y patriòtic ab que obra sempre 'l Sr. Pich (D. Joan), ab el fin de venjar els desastres de Cavite y Santiago de Cuba.

O sino que 'la desesperata de la Casa del Pueblo li demanin comptes.

Ja veurán com dirá que ho va fer per lo que nosaltres dihem, y no per cap mira interessada.

Aquí tenen als monárquichs del govern. Be 'ls quedava prou temps pera presentar els pressupostos: donchs no s'han decidit á ferho sino á última hora, quan no hi ha espay material pera discutirlos ab la deguda detenció.

Bé es veritat que 'l presentarlos en forma regular implicava el deber de reunir á las Cortes... Y ells de las Cortes ne fugen com els gats escaldats de l'ayga tebia.

Y obstant, dia ha de arribar en que las Cortes dirán als governs:—Si vosaltres viviu es per la nostra voluntat, y no consentiré may que la nostra voluntat signi burlada.

Per això s'ha precis que la vaca lletera en lloc de deixarse munir pacíficamente, s'hi giri de cap y embesteixi de ferm.

El marqués de las Cinquillas es un dels més enfusmats en quant á proposar medis de organització dels catòlichs pera la defensa dels privilegis de la Iglesia, contra las mides del govern.

Y aixó verdaderament faría riure, si no fés plorar.

Perque 'ls bisbes cobran del Estat, y del Estat percibeix també una forta subvenció el marqués de las Cinquillas.

De manera que 'l Estat es tan babieca qu' ell mateix els hi proporciona las municions perque 'l fu sellin.

En Rodríguez de la Borbolla, un antich republicà que va ferse monárquich, y que, exercint de tal, presidi la Comissió parlamentaria de la Lley de Jurisdiccions, es advocat y resideix á Sevilla.

Y tenint necessitat d'expedir una circular oferint els seus serveys professionals, desde Sevilla la va enviar á la estafeta del Congrés perque, sense necessitat de franqueig, s'escampés per tot Espanya.

¿Qué tal? ¿Son ó no son aprofitats aquests pares de la patria al servei de las oligarquías?

Per la estafeta del Congrés s'hi fa un gran contrabando en perjudici de la renda del Timbre. [Y'fa al amparo de qualsevol legislador poch escrupulos! Ab rahó deya un que 'n sab la prima:

—Er veritat que tot lo que s'expedeix per la ditsa estafeta del Congrés no porta materialment el sello de franqueig; pero á falta de aquest ne porta un altre.

—¿Sí? ¿quín? —li preguntaren.

Y ell respondé:

—El sello de la ignominia.

Alguns elements anti-solidaris alegan—creyén que de bona fé—com á motiu de no entrar en el moviment, la circunstancia—qu' ells creuen certa y positiua, ab tot y ser completamente errónea—de qu' en la Solidaritat hi preponderan els elements carlins y reaccionaris.

Números rodons

els comptes dels anti-solidaris

—Vejin si poden ser més clars: vint y, detrás del vint, tres zeros, ¿no son 20,000 justos y cabals?

Doném per sentat que aixó fos cert—que no ho es ni molt menos.—Acàs la necessitat de contrarrestar la preponderància dels indicats elements no 'ls obligaria á portar al moviment el major número possible de forsas republicanas?

Vegin com estan fora de la rahó al formular un argument tan poch serio y mal fundat.

Al dir lo que diulen se fan ressò únicament dels interessos de un cert individuo que tot ha volgut embrullar-ho ab el propòsit de mantenir dintre del portít una especie de dictadura personal, incompatible amb las ideas democràticas.

Conegué que Solidaritat, moviment que ja no es de un partit sino de tot un poble, li esbullivan 'l marró de las seves ambicions y ha tractat de desbaratarlo sense conseguirlo, perque la inmensa majoria dels nostres corregionalists, els que 's mouen sols per las ideyas y no pel apetit, els refractaris á tota obcecació, els serens, els desapassionats, han compres á la fi 'l seu joch barruher y li han girat las espatllas.

EPIGRÀFES

Un va dir:—L'estil es l'home.
Y un altre li contestá:
—Poch vals tú escribir novelas
si lo que díus es vritat.

Tens un estil tan dolent
que per forsa ets un malvat.

A. PONT ESPASA

—Per anar d' aquí á Santa Ana
agafant una tartana
équant temps haig de menesté?
—Una horeta si 't bellugas.
—Donchs aixís n'agafa dugas
y ab mitja hora hi aniré.

I. M. GENER

ENDEVINALLES

XARADA

CARTA OBERTA A UNA EX-VEHINA

DEL CARRER DEL CARME

No extranyis, no, ex-vehineta,
amor de tots mos amors,
que, com feya avants, no surti
hu-terse mai al balcó
hu passar rats de ditxa
contemplant ab gran fervor
tos ulls blaus, *quarta manetas*,
molt més blancs que 'l mató,
ta cara sempre rísslera
y ton engrascador *cos*;
ni que tampoch t'ofereixi,
com avans feya, cap brot
d' aquellas *dos quart* d' aufàbrega
que teníam al balcó
hu cambi de tú entregarme

alguna de *quarta* flors
que regavas cada dia

que mai més fort picava 'l sol.

Quanis ratos passat havíam
més felissos, naixers dos!
Te recordas d' aquell dia
en que *prima* entrada fosch

vaig tirarte... (volts que ho digui?)
vaig tirarte jo un... petó
davant mateix del teu pare
que no ho veje poch ni molt?...

No 't recordas d' aquell altre
per mí no tan felis jorn
—je que 'm va tocar el rebre
en qu' en compte d' un petó

vaig tirarte... una pedreta
que va trencá un vidre ó dos
del balcó de casa teva
y que després, de rebot,

hu tocà *hu* aquell *Quimeres*
hu la punta del dit gros?...

No sé si tu te 'n recordas;
pro lo que es un servidor
me 'n recordo fins de sobras,
ja que 'm costá un fart de *grop*

del mala-sort del teu pare
y dos dies de presó
ab que tingué *hu* bé obsequiarme
el municipal talós!

Aquells ratos tan ditxosos.
ja han volat per sempre, tots;

puig, conforme pots comprendre
ab el senyal del balcó,
hem fugit d' aquella casa
y d' aquell carrer y tot

y 'ns ha portat la patrona
hu l' altre banda de mon
desde ahont may 't puch veurer
ni tirarte aquelles *tot*

que *prima* tú t' agradavan
com *hu* mi, per cert no poch.

Mes, per més que jo no 'veji,
tens de saber que per 'xó

no he deixat gens d' estimar-te,
qu' encare 't guardo 'l meu cor,
que torná *hu* viurei voldria

del Carme al carrer altre cop
sols per véuret cada dia
'l que es *dos-terça* d' amor,
y que en fi, per tú, ex-vehina,

me 'n aniré aviat al *clot*
(si vaig *hu* Sant Gervasi,
hu Gracia ó al Poble Nou).

ARROSAIRE VILAFRANQUÍ

ANAGRAMA

La *total* tots la volen
perque es justa, leal y franca;
mentres que de la *total*
casi tothom s' en aparta.

SISKET D. PAILA

TARJETA

TECLA PÓLIT LLADI

Formar ab aquestes lletres degudament combinadas el títol de una pessa catalana.

FE DE LA FLOR

GEROGLÍFIC COMPRIMIT

PO PO PO

MIQUEL PLANAS

CORRESPONDENCIA

Caballers: Marqués de las Patillas, Pur-lucual, Miquel Ferrer Dalmau, Enrich Bonegarriga (a) Suat, J. Bargalló, Un domador de canaris, J. Serra, Pepet de Reus, Fe de la Flor, Arcadi Guasch, B. Vidal y Unborn: Han perdut el temps.

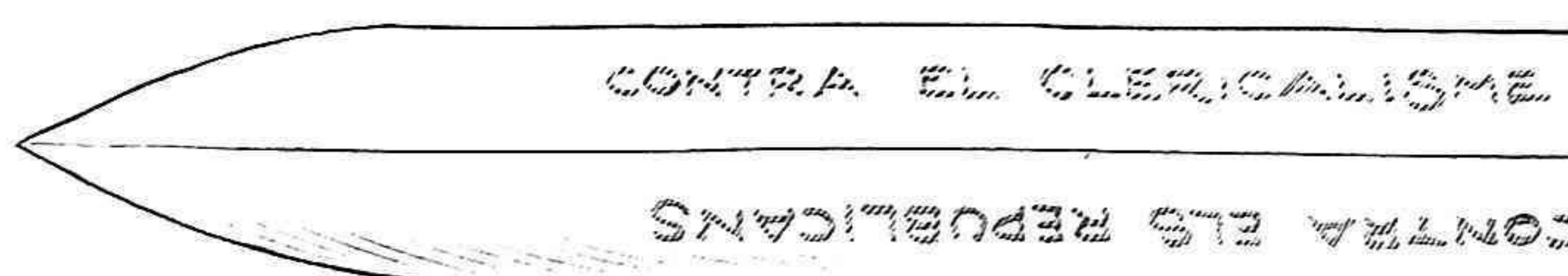
Caballers: Pep Vilà y T. Garriga, Un anti-maurista. Moka Soka y C. Manel Branera, R. A. (a) Pau de las Calsas Curtas, Cap d'Estopa, y A. Rosés: Alguna coseta.

Caballer: E. Bofill S. y Eme: Gracias per l'envi. Veurém.—Una noya de Tortellá: Això millor que ho pregunti al interessat.—M. Dalmau Totsing: Els versos no son dolents, pero el final resulta pornogràfic.—J. Casanova: Es bastant defectuosa.—Noy de Pallejà, el Faiges: Lo mateix li dich.—R. Solé y Cós: Idem de idem.—V. Xirinacs: Igual va per vestó.—Joseph Plana: Farém tris y... qui sab!—Vicens Borràs y Baiges: No 'ns plau.—Enrich Bofill: No va.—Carlitos: Els seus versos son malitius.—Amadeo Martorell: Dolent.—M. Colomé R.: L' escrit de que 'ns parla's devia extraviar. Lo d' avuy no 'ns convé.—Manel del Picadero: No results.—Germans Branera: Potser sí.—C. C. y C. Carpetasso, carpetasso y carpetasso.—Albert A. Torrellas: Feyna inútil.

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch Lorilleux y C.

El projecte de Lley d' Associacions

Un'arma de dos talls.

